

РАЗРАБОТВАНЕ НА ПЛАН ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА НАЦИОНАЛЕН ПАРК „ПИРИН“ ЗА ПЕРИОДА 2014-2023 Г.

Договор № УР-051/29. 01. 2014 г.

ПРЕДСТАВЯНЕ НА ЧАСТ 1: ОПИСАНИЕ И ОЦЕНКА НА ПАРКА – ТРЕТИ МОДУЛ

26.11.2014 Г. - РАБОТНА СРЕЩА НА ЕКСПЕРТНО НИВО

27.11.2014 Г. – СЕМИНАР СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОБЩЕСТВЕНИЯ КОНСУЛТАТИВЕН
СЪВЕТ КЪМ ДИРЕКЦИЯ „НП ПИРИН“

гр. Разлог

Мониторингови програми за територията на НП “Пирин” Оценка на ефективността на управлението на Дирекция НП „Пирин“

проф. Екатерина Павлова (ключов експерт мониторинг)

www.pu-pirin.com
e-mail: office.pupirin@gmail.com

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

Решения за
по-добър живот

НАЦИОНАЛНА
СТРАТЕГИЧЕСКА
РЕФЕРЕНТНА РАМКА
2007 – 2013

Министерство на
околната среда и водите

ISO 9001-2008
Certified Company

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„ОКОЛНА СРЕДА 2007 – 2013 г.“
www.opc.moew.government.bg

Решения за
по-добър живот

Договор № УР-051/29. 01. 2014 г. с предмет: „Разработване на ПУ на НП „Пирин“ за периода 2014 – 2023 г.“
Проект № DIR-5113325-3-91 „Устойчиво управление на НП „Пирин“ и Р „Тисата“ от ОП „Околна среда 2007-2013 г.“

Структура

- I. Изходни материали
- II. Анализ и оценка
- III. Изводи

1303 - гр. София; ул. „Пиротска“ 64; тел.: 986 70 02; факс: 986 67 81; e-mail: info@proles.bg
ISO 9001-2008 Certified Company

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„ОКОЛНА СРЕДА 2007 – 2013 г.“
www.opc.moew.government.bg

Договор № УР-051/29. 01. 2014 г. с предмет: „Разработване на ПУ на НП „Пирин“ за периода 2014 – 2023 г.“
Проект № DIR-5113325-3-91 „Устойчиво управление на НП „Пирин“ и Р „Тисата“ от ОП „Околна среда 2007-2013 г.“

Изходни материали

1. ПУ НП “Пирин“ - Т. 4.4. Средносрочен работен план за първите 3 години на действие на План’ 04
2. ПУ НП “Пирин“ – Т. 5.1.1. Списък на проектите и дейностите от ПУ, които задължително са предмет на оценка по отношение ефективността на резултатите
3. ПУ НП “Пирин“ – Т. 5.2. Схема за текуща отчетност и контрол по изпълнение на проектите, дейностите и задачите, включени в ПУ
4. Доклад, 2008 г. – Четири годишно изпълнение на ПУ на НП “Пирин“, за периода 2004 – 2008 г.

1303 - гр. София, ул. „Пиротска“ 64; тел.: 986 70 02; факс: 986 67 81; e-mail: info@proles.bg
ISO 9001-2008 Certified Company

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„ОКОЛНА СРЕДА 2007 – 2013 г.“
www.opc.moew.government.bg

Договор № УР-051/29. 01. 2014 г. с предмет: „Разработване на ПУ на НП „Пирин“ за периода 2014 – 2023 г.“
Проект № DIR-5113325-3-91 „Устойчиво управление на НП „Пирин“ и Р „Тисата“ от ОП „Околна среда 2007-2013 г.“

Изходни материали

5. Доклад, 2013 г. – Четири годишно изпълнение на ПУ на НП „Пирин“, за периода 2008 г. (юни) – 2013 г. (декември)
6. Информация от ДНП, съгласно изискванията на „Методология за оценка на управлението“ (Световната комисия за защитени територии (WCPA). RAPRAM)
7. Информация от ДНП за изпълнение на проектите и дейностите от ПУ, които задължително са предмет на оценка /октомври 2014 г./
8. Одит на изпълнението на „Управлението на националните паркове“ за периода от 01.01.2010 г. до 31.12.2012 г.

1303 - гр. София; ул. „Пиротска“ 64; тел.: 986 70 02; факс: 986 67 81; e-mail: info@proles.bg
ISO 9001-2008 Certified Company

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„ОКОЛНА СРЕДА 2007 – 2013 г.“
www.opc.moew.government.bg

Договор № УР-051/29. 01. 2014 г. с предмет: „Разработване на ПУ на НП „Пирин“ за периода 2014 – 2023 г.“
Проект № DIR-5113325-3-91 „Устойчиво управление на НП „Пирин“ и Р „Тисата“ от ОП „Околна среда 2007-2013 г.“

Решения за
по-добър живот

Исходни материали

1. ПУ НП “Пирин” - Т. 4.4. Средносрочен работен план за първите 3 години на действие на План’ 04

№	Мониторингови програми	Обхват
1	Изготвяне на системи и методи за мониторинг	Анализ на ключови елементи и изготвяне на формуляри за попълване на данни от мониторинга
2	Мониторинг на естествените възобновителни процеси в горските площи	Таксация на площите, контролни проверки на определени територии и актуализация на данните
3	Мониторинг на процесите в екосистеми и територии след нарушения от естествен и антропогенен характер	Организиране на стационари за мониторинг или ППП за наблюдения на сукцесионните процеси в основните типове съобщества. Отчитане на резултатите след рекултивационни работи. Редовна актуализация на данните в ГИС
4	Локален мониторинг за качеството на повърхностните води на територията на НП Пирин	Следене и определяне на екологичен и химичен статус; веднъж в годината за ТИ и веднъж на две години за БИ; Следене на основните физико-химични показатели

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„ОКОЛНА СРЕДА 2007 – 2013 г.“
www.opc.moew.government.bg

Договор № УР-051/29. 01. 2014 г. с предмет: „Разработване на ПУ на НП „Пирин“ за периода 2014 – 2023 г.“
Проект № DIR-5113325-3-91 „Устойчиво управление на НП „Пирин“ и Р „Тисата“ от ОП „Околна среда 2007-2013 г.“

Решения за
по-добър живот

Изходни материали

1. ПУ НП “Пирин” - Т. 4.4. Средносрочен работен план за първите 3 години на действие на План’ 04

№	Мониторингови програми	Обхват
5	Мониторинг на захрастяването на пасищата	Фотоснимки – всяка година на едно и също място, в една и съща седмица, материалите се събират и се оценява степента на захрастяване
6	Мониторинг на популациите на типични за Парка бозайници	Ежегодни наблюдения
7	Мониторинг на популацията от балканска пъстърва във водоемите на НП Пирин	Ежегодни наблюдения
8	Мониторинг на конфликтите	Допитване до посетителите чрез стандартизирана анкета, интервюта
9	Посетителски мониторинг	Допитване до посетителите чрез стандартизирана анкета, интервюта, актуализиране на база данни
10	Мониторинг на нарушенията	Изготвяне на публичен регистър, в който да се записват регистрирани нарушения

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„ОКОЛНА СРЕДА 2007 – 2013 г.“
www.opc.moew.government.bg

Договор № УР-051/29. 01. 2014 г. с предмет: „Разработване на ПУ на НП „Пирин“ за периода 2014 – 2023 г.“
Проект № DIR-5113325-3-91 „Устойчиво управление на НП „Пирин“ и Р „Тисата“ от ОП „Околна среда 2007-2013 г.“

Исходни материали

2. ПУ НП “Пирин“ – Т. 5.1.1. Списък на проектите и дейностите от ПУ, които задължително са предмет на оценка по отношение ефективността на резултатите

- **цел I:** Съхраняване, опазване и поддържане на естествеността и ненарушеността на екосистемите и ландшафта – включва 5 проекта и 20 индикатори
- **цел II** Предоставяне на възможности за природозащитно образование и интерпретация - включва 3 проекта и 7 индикатори
- **цел III:** Насърчаване на научни изследвания - включва 1 проект и 2 индикатора
- **цел IV:** Осигуряване на приходи за местните общности в резултат на възможностите и предимствата на Националния парк - включва 3 проекта и 11 индикатори
- **цел V:** Усъвършенстване политиката на управление и специализирана охрана на природния парк - включва 6 проекта и 16 индикатори
- **цел VI:** Съблюдаване и спазване на законовата и институционална база - включва 2 проекта и 6 индикатори

1303 - гр. София, ул. „Пиротска“ 64; тел.: 986 70 02; факс: 986 67 81; e-mail: info@proles.bg
ISO 9001-2008 Certified Company

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„ОКОЛНА СРЕДА 2007 – 2013 г.“
www.opc.moew.government.bg

Решения за
по-добър живот

Договор № УР-051/29. 01. 2014 г. с предмет: „Разработване на ПУ на НП „Пирин“ за периода 2014 – 2023 г.“
Проект № DIR-5113325-3-91 „Устойчиво управление на НП „Пирин“ и Р „Тисата“ от ОП „Околна среда 2007-2013 г.“

Исходни материали

3. ПУ НП “Пирин“ – Т. 5.2. Схема за текуща отчетност и контрол по изпълнение на проектите, дейностите и задачите, включени в ПУ

В ПУ е предложена Схема, която съдържа следната информация:

- цел
- проект/дейност
- индикатори за ефективност
- участници в задачата
- срок
- състояние на изпълнението /предишен отчет/в момента/
- % на изпълнение на задачата
- проблеми
- действия за решаване на проблема, от какво и кого зависи

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„ОКОЛНА СРЕДА 2007 – 2013 г.“
www.opc.moew.government.bg

Решения за
по-добър живот

Договор № УР-051/29. 01. 2014 г. с предмет: „Разработване на ПУ на НП „Пирин“ за периода 2014 – 2023 г.“
Проект № DIR-5113325-3-91 „Устойчиво управление на НП „Пирин“ и Р „Тисата“ от ОП „Околна среда 2007-2013 г.“

Изходни материали

4. Доклад, 2008 г.

*Четири годишно изпълнение на ПУ на НП “Пирин“, за
периода 2004 – 2008 г.*

5. Доклад, 2013 г.

*Четири годишно изпълнение на ПУ на НП “Пирин“, за
периода 2008 г.(юни) – 2013 г. (декември)*

1303 - гр. София; ул. „Пиротска“ 64; тел.: 986 70 02; факс: 986 67 81; e-mail: info@proles.bg
ISO 9001-2008 Certified Company

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„ОКОЛНА СРЕДА 2007 – 2013 г.“
www.opc.moew.government.bg

Решения за
по-добър живот

Договор № УР-051/29. 01. 2014 г. с предмет: „Разработване на ПУ на НП „Пирин“ за периода 2014 – 2023 г.“
Проект № DIR-5113325-3-91 „Устойчиво управление на НП „Пирин“ и Р „Тисата“ от ОП „Околна среда 2007-2013 г.“

Изходни материали

6. Информация от ДНП, съгласно изискванията на „Методология за оценка на управлението“ (Световната комисия за защитени територии (WCPA). RAPPAМ)

Оценката включва:

1. Определяне на силните и слаби страни в управлението
2. Анализ на обхвата, характера и разпространението на различни заплахи и натиск
3. Определяне териториите с високо екологично и социално значение и уязвимост
4. Определяне на конзервационните приоритети за защитената територия
5. Съдействие за развитие и определяне на приоритетите на подходящи политики и последващи стъпки за подобрене ефективността на управление на защитената територия.

НАЦИОНАЛНА
СТРАТЕГИЧЕСКА
РЕФЕРЕНТНА РАМКА
2007 – 2013

1303 - гр. София, ул. „Пиротска“ 64; тел.: 986 70 02; факс: 986 67 81; e-mail: info@proles.bg
ISO 9001-2008 Certified Company

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„ОКОЛНА СРЕДА 2007 – 2013 г.“
www.opc.moew.government.bg

Договор № УР-051/29. 01. 2014 г. с предмет: „Разработване на ПУ на НП „Пирин“ за периода 2014 – 2023 г.“
Проект № DIR-5113325-3-91 „Устойчиво управление на НП „Пирин“ и Р „Тисата“ от ОП „Околна среда 2007-2013 г.“

Исходни материали

6. Информация от ДНП, съгласно изискванията на „Методология за оценка на управлението“ (Световната комисия за защитени територии (WCRA). RAPPAМ)

Оценката включва 5 стъпки:

- **Стъпка 1** Определяне на обхвата на оценката
- **Стъпка 2** Оценка на наличната информация за ЗТ
- **Стъпка 3** Изготвяне и попълване на въпросник за оценка
- **Стъпка 4** Анализ на резултатите
- **Стъпка 5** Определяне на последващите стъпки и препоръки

1303 - гр. София; ул. „Пиротска“ 64; тел.: 986 70 02; факс: 986 67 81; e-mail: info@proles.bg
ISO 9001-2008 Certified Company

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„ОКОЛНА СРЕДА 2007 – 2013 г.“
www.ope.moev.government.bg

Решения за
по-добър живот

Договор № УР-051/29. 01. 2014 г. с предмет: „Разработване на ПУ на НП „Пирин“ за периода 2014 – 2023 г.“
Проект № DIR-5113325-3-91 „Устойчиво управление на НП „Пирин“ и Р „Тисата“ от ОП „Околна среда 2007-2013 г.“

Изходни материали

7. Информация от ДНП

за изпълнение на проектите и дейностите от ПУ, които задължително са предмет на оценка /октомври 2014 г./

8. Одит на изпълнението на „Управлението на националните паркове“ за периода от 01.01.2010 г. до 31.12.2012 г.

1303 - гр. София; ул. „Пиротска“ 64; тел.: 986 70 02; факс: 986 67 81; e-mail: info@proles.bg
ISO 9001-2008 Certified Company

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„ОКОЛНА СРЕДА 2007 – 2013 г.“
www.ope.moew.government.bg

Договор № УР-051/29. 01. 2014 г. с предмет: „Разработване на ПУ на НП „Пирин“ за периода 2014 – 2023 г.“
Проект № DIR-5113325-3-91 „Устойчиво управление на НП „Пирин“ и Р „Тисата“ от ОП „Околна среда 2007-2013 г.“

Решения за
по-добър живот

Анализ и оценка

Код	Проект/ Оперативна дейност	Показатели/Индикатори за ефективност	Изпълнение	Оценка/ Степен
1	2	3	4	5
Свързани с постигане на главна цел I: Съхраняване, опазване и поддържане на естествеността и ненарушеността на екосистемите и ландшафта				
1, 2 3	Ползване и контрол на пасищата	Изработен проект за управление на пашата	В процес на изработване	средна
		Определени прокари, обща продуктивност на всяка територия за паша за всеки отделен район	В процес на изработване	ниска
		Възстановени местата със слаб и разкъсан чим	Не са установени такива места	-
		Прилагане на специален режим на регулирано използване на пасищните територии	Спазват се режимите и нормите съгласно плана за управление	средна
		Мониторинг – статистика на ползването на пасищата	В ПР „Синаница“ са заложили пробни площи за мониторинг на пашата.	средна

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„ОКОЛНА СРЕДА 2007 – 2013 г.“
www.ope.moew.government.bg

Решения за
по-добър живот

Договор № УР-051/29. 01. 2014 г. с предмет: „Разработване на ПУ на НП „Пирин“ за периода 2014 – 2023 г.“
Проект № DIR-5113325-3-91 „Устойчиво управление на НП „Пирин“ и Р „Тисата“ от ОП „Околна среда 2007-2013 г.“

Анализ и оценка

Към Цел I: Организирането и създаване на стационари за мониторинг или постоянни пробни площи за наблюдения на сукцесионните процеси в основните типове съобщества не е реализирано. Недостатъчна е активността, свързана с устойчиво ползване на недървесни продукти.

Към Цел II: Част от причините за нереализирането на някои от заложените в ПУ инвестиционни мерки е недостигът на средства от една страна и от друга недостатъчния административен капацитет на дирекцията да управлява значителен брой проекти, свързани с усвояване на извънбюджетни средства.

НАЦИОНАЛНА
СТРАТЕГИЧЕСКА
РЕФЕРЕНТНА РАМКА
2007 – 2013

1303 - гр. София, ул. „Пиротска“ 64; тел.: 986 70 02; факс: 986 67 81; e-mail: info@proles.bg
ISO 9001-2008 Certified Company

НАЦИОНАЛЕН ПАРК
ПИРИН

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„ОКОЛНА СРЕДА 2007 – 2013 г.“
www.ope.moew.government.bg

Решения за
по-добър живот

Договор № УР-051/29. 01. 2014 г. с предмет: „Разработване на ПУ на НП „Пирин“ за периода 2014 – 2023 г.“
Проект № DIR-5113325-3-91 „Устойчиво управление на НП „Пирин“ и Р „Тисата“ от ОП „Околна среда 2007-2013 г.“

Анализ и оценка

Към Цел III: За периода 2004-2013 г. не са осигурени достатъчно средства. По проект № DIR-5113325-3-91 „Устойчиво управление на НП Пирин и резерват Тисата“, финансиран от ОПОС 2007-2013, се изпълняват 16 научни проекта (*съгласно писмо от ДНП Пирин с изх. № 506 от 29.08.2014 г.*)

Към Цел IV: Резултатите от изпълнения в парка мониторинг на туристическия поток за периода 2008 – 2012 г. показват общо увеличение на броя на туристите/посетителите в националния парк, като най-голямо е увеличението в парковите райони „Вихрен“ и „Безбог“. Съгласно посочените в доклада за 4-годишното изпълнение на ПУ на НП „Пирин“ /2008 – 2012 г./ резултати от извършената оценка на въздействието на туристическия поток, не се налага промяна в броя на определените като допустими туристически маршрути.

НАЦИОНАЛНА
СТРАТЕГИЧЕСКА
РЕФЕРЕНТНА РАМКА
2007 – 2013

1303 - гр. София, ул. „Пиротска“ 64; тел.: 986 70 02; факс: 986 67 81; e-mail: info@proles.bg
ISO 9001-2008 Certified Company

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„ОКОЛНА СРЕДА 2007 – 2013 г.“
www.opc.moew.government.bg

Договор № УР-051/29. 01. 2014 г. с предмет: „Разработване на ПУ на НП „Пирин“ за периода 2014 – 2023 г.“
Проект № DIR-5113325-3-91 „Устойчиво управление на НП „Пирин“ и Р „Тисата“ от ОП „Околна среда 2007-2013 г.“

Анализ и оценка

Към Цел V: Отчита се нарастване на броя на установените нарушения за периода, от които в най-висока степен са нарушенията за каране на АТВ, ски извън пистите и незаконен добив на дървесина.

Към Цел VI: Оценката за изпълнението на индикатора показва, че част от дейностите са изпълнени. Преобладават тези с частично изпълнение. Дадена е висока оценка на изпълнението на дейността по прилагане на законодателството.

1303 - гр. София, ул. „Пиротска“ 64; тел.: 986 70 02; факс: 986 67 81; e-mail: info@proles.bg
ISO 9001-2008 Certified Company

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
„ОКОЛНА СРЕДА 2007 – 2013 г.“
www.ope.moew.government.bg

Договор № УР-051/29. 01. 2014 г. с предмет: „Разработване на ПУ на НП „Пирин“ за периода 2014 – 2023 г.“
Проект № DIR-5113325-3-91 „Устойчиво управление на НП „Пирин“ и Р „Тисата“ от ОП „Околна среда 2007-2013 г.“

Анализ и оценка

От общо предложени 60 индикатора за оценка на ефективността по дейности, 16 са с висока оценка, 24 със средна и 20 - с ниска.

Преобладаването на средни и ниски оценки може да се обясни с:

- липса на информация за показателите за оценка на напредъка за мерките и дейностите, които са в процес на изпълнение.
- липса на данни за ежегоден преглед на изпълнението на плана за управление, в съответствие с определена отчетна форма и показатели за оценка.
- липсва на данни за степента на постигане на заложените в плана за управление цели, съобразно определените индикатори.

БЛАГОДАРЯ ЗА ВНИМАНИЕТО !

**д-р Петър Петров, маг. ек. Елена Георгиева
(неключови експерти мониторинг)**

www.pu-pirin.com

e-mail: office.pupirin@gmail.com

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА
РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ

Решения за
по-добър живот

НАЦИОНАЛНА
СТРАТЕГИЧЕСКА
РЕФЕРЕНТНА РАМКА
2007 – 2013

Министерство на
околната среда и водите

ISO 9001-2008
Certified Company

